

PEVNE STÁŤ AJ V CHAOSE SVETA

Žalm 31:

„² Pane, v teba dúfam, nech nie som zahanbený naveky; vyslobod' ma, veď si spravodlivý. ³ Nakloň ku mne svoj sluch, ponáhľaj sa a zachráň ma. Bud' mi skalou útočiska, opevneným hradom mojej spásy. ⁴ Veď ty si moja sila a moje útočisko, pre svoje meno budeš ma viesť a opatrovať. ⁵ Vyvedieš ma z osídla, čo mi nastavili, lebo ty si moja sila. ⁶ Do tvojich rúk porúčam svojho ducha; ty si ma vykúpil, Pane, Bože verný. ¹⁰ Zmiluj sa, Bože, nado mnou, lebo som v súžení; od zármutku mi chabne oko, duša i vnútro moje. ¹¹ Život sa mi v strastiach mína a roky v nárekoch. Biedny som a slabnem a chradnú mi kosti. ¹⁵ Ja sa však spolieham na teba, Pane, a hovorím: "Ty si môj Boh, ¹⁶ v tvojich rukách je môj osud. ¹⁷ Rozjasni svoju tvár nad mojím sluhom a zachráň ma vo svojom milosrdenstve. ¹⁸ Pane, nech nie som zahanbený, veď vzývam teba; ²² Pane, bud' zvelebený, že si mi preukázal milosrdenstvo v opevnenom meste. Ty si vyslyšal moju hlasitú modlitbu, keď som volal k tebe.“

List Filipským 1, 27 – 2, 4:

“²⁷ Len žite tak, ako to zodpovedá Kristovmu evanjeliu, aby som, či už prídem a uvidím vás, alebo neprídem, počul o vás to, že pevne stojíte v jednom duchu a svorne bojujete za vieru v evanjelium.²⁸ Protivníkom sa nedajte ničím zastrážiť! To bude znamením od Boha — im na záhubu, ale vám na spásu.²⁹ Veď vám sa dostala milosť pre Krista, aby ste v neho nielen verili, ale za neho aj trpeli.³⁰ Vediete predsa taký istý zápas, aký ste videli u mňa a teraz o ňom počúvate.

¹ Ak teda jestvuje nejaké povzbudenie v Kristovi, ak jestvuje nejaká útecha z lásky, nejaké spoločenstvo Ducha, nejaký súcit a milosrdenstvo,² dovŕšte moju radosť: zmýšľajte rovnako, majte tú istú lásku, buďte jedna duša a jedna myseľ!³ Nič nerobte z ctižiadostivosti ani pre márnú slávu, ale radšej v pokore pokladajte iných za vyšších od seba⁴ a nevyhľadávajte každý iba svoje záujmy, ale aj záujmy druhých.”

Milí bratia a sestry v Pánovi Ježišovi Kristovi,

Kto z vás si dokáže spomenúť na jednu peknú vec, ktorá sa mu dnes stala? Niekedy je to ťažké. Veľakrát prehliadneme maličkosti, alebo sa nám ich už ani nechce hľadať. V dnešnej komplikovanej dobe je jednoduché podľahnúť rozčarovaniu, smútku alebo aj hnevu či zúfalstvu. Nešťastie totiž nechodí po horách, ale je ho plno všade okolo nás. Všimli ste si, že od začiatku roku takmer každý deň skončil minimálne jeden ľudský život na Slovensku pod vlakom? Nerobila som presnú štatistiku, ale vek by bol alarmujúcim číslom. Prečo sa mladý chlapec rozhodne vraždiť - v škole,

svojich spolužiakov a učiteľov? Akým spôsobom si skupina mladých extrémistov vyberá komu ublíži a koho si nevšímne?

Kolko hnevu, zášti, závesti, nepochopenia, agresie a obviňovania prežívame v rôznych situáciách deň čo deň. Sociálne siete sú preplnené dezinformáciami, polopravdami a hoaxami, ktoré mätú naše myslenie a vnímanie skutočnosti.

Stretávame sa s dvojtvárnosťou, kde sa navonok prezentuje morálka a etika, no v skrytosti sa žije úplne inak, a preto je ťažké hľadať okolo seba niečo pekné, inšpirujúce a povzbudivé.

Politické spory, spoločenské napätie a duchovná prázdnota nás vedú k otázke:

Ako sa máme ako kresťania zachovať? Ako máme reagovať? Ako máme stáť pevne v tomto chaose? Ako môžeme žiť autenticky, keď okolo nás prevláda povrchnosť a sebeckosť?

Nihil novum sub sole, povedal by apoštol Pavol. To, čo trápi vás vo vašich časoch, sú pomerne bežné problémy ľudstva. Určite máte iné podmienky života, trpíte prebytkom technologických výtvarných a nie ste takí všímaví, čo sa týka maličkostí. Ale to, čo je vo vašom vnútri, čo vo vás spôsobuje slepotu,

nevďačnosť, aroganciu a povrchnosť, to je stále to isté. A predsa, Pavol sa chce potešiť, zaradovať, chce počuť niečo pekné. Preto povzbudzuje svojich bratov a sestry – Nedajte sa ničím a nikým zastrašiť a silne ich vyzýva k životu, ktorý je hodný Evanjelia Kristovho.

Pavlova situácia nie je závidenia-hodná. Píše z väzenia, v situácii plnej neistoty a určitého trápenia ale jeho slová nie sú plné hnevu, strachu, a výziev k agresii. Dokonca nikoho nevyzýva ani k úniku z reality. Pavol hovorí - pozrite sa tam, kam máte stále hľadiť. Nie na seba, do svojho vnútra, ale hľadte mimo seba - na Krista. Na toho, ktorý sa kvôli vám ponížil a položil za vás svoj vlastný život. Na toho, ktorého Boh povýšil a dal mu meno nad každé meno. V tomto mene sa raz skloní každé koleno a každý jazyk vyzná, že je Kristus je Kyrios - Kristus je Pán. A toto, milé sestry, milí bratia je pre vás oslobodzujúcim evanjeliom. Toto je Evanjelium, ktoré môže byť v každej rozbúrenej dobe pilierom, ktorý pevne kotví vašu vieru a dáva Vášmu životu integritu, jednotu a zmysel v pokornej službe.

„Len žite tak, aby to bolo hodné evanjelia Kristovho“ (Fil 1:27). Tento Pavlov výrok je výzvou, ktorá sa dotýka nielen osobného života, ale aj celkovej existencie kresťana – ako občana určitej krajiny, ale aj ako občana nebeského kráľovstva. Je to pozvanie k životu, ktorý je v súlade s radostnou zvesťou o Kristovi.

Čo to znamená žiť „hodne evanjelia“? Aké vlastnosti a hodnoty má mať život, ktorý je v súlade s „dobrou správou“?

Evanjelium znamená „dobrú správu“ alebo „radostnú zvesť“. Nie je to len teória alebo filozofia, ale živá dynamická sila, ktorá má schopnosť premieňať životy jednotlivcov, spoločenstvá a nakoniec aj celý svet. Je to radostná zvesť o živom Bohu, ktorý mocne koná, zasahuje do sveta, ktorý stvoril, zasahuje do dejín, aby tých, ktorí sú zotročení a zaslepení sebeckom, pýchou, aroganciou a agresiou – oslobodil a daroval im radosť, život, nádej a pokoj, aký nemôže dať nikto iný. Urobil tak najjasnejšie cez život svojho Syna, Pána Ježiša Krista a to

najmä, viditeľne a hmatateľne v jeho smrti a vzkriesení, ako je to vyjadrené v 1. Liste Korinským (15:1-4). Táto správa však nie je len historickou udalosťou, ale mocou, ktorá prináša spásu každému, kto verí v Krista (Rim 1:16).

Evanjelium Kristovo je darom Božej nezaslúženej milosti, ktorá ospravedlňuje hriešnika nie na základe jeho vlastných skutkov, ale skrze vieru. Ako píše Pavol v Liste Efezanom (2:8-9), je to dar Boží, ktorý nie je výsledkom ľudských zásluh, ale prejavom Božej lásky a dobroty. Evanjelium je úžasná správa o množstve darov, ktoré človek, ľudstvo od svojho Stvoriteľa, Záchrancu a Zachovávatela dostáva. Je to práve toto evanjelium – Evanjelium Kristovo, ktoré formuje identitu kresťana, vedie ho k pokore, jednote a službe. Tento nový spôsob života je zároveň aj novou perspektívou na seba samého a na svet okolo nás.

„Žiť hodne evanjelia“ znamená žiť život s integritou, s autenticitou, bez dvojakých štandardov a s úprimnosťou pred Bohom i ľuďmi. Spolu s Pavlom sa pýtame:

Aký obraz vysiela môj život? Svedčia moje činy o Kristovej láske, pravde a milosti, alebo sa podobajú len náboženskej formálnosti bez skutočného obsahu?

Pavol nás tiež vyzýva, aby náš život bol viditeľným svedectvom o Kristovej láske a moci. V prostredí, kde sa pravda často relativizuje a morálna integrita sa oslabuje, je život kresťana svetlom, ktoré ukazuje na Krista. Naším povolaním nie je len poznávať evanjelium, ale aj žiť podľa jeho princípov. Naše učenie stráca moc, ak nie je podložené autentickým životom v Božej láske, milosrdenstve, obetavosti a službe druhým.

V ďalšej časti svojho listu Pavol vyjadruje hlbokú túžbu po jednote medzi kresťanmi vo Filipách. „Aby ste v jednom duchu pevne stáli a jednomyselne spoločne zápasili za vieru evanjelia“ (F 1:27b). Ten, kto je spätý s Kristom a Jeho evanjeliom, prežíva túto jednotu aj vo vonkajšom živote. A toto, bratia a sestry je jeden zo základných predpokladov pre zdravé fungovanie Cirkvi.

Jednota v Duchu, o ktorej Pavol hovorí, nie je len

otázkou vonkajšieho správania alebo spoločenskej súdržnosti, ale ide o duchovné spoločenstvo, ktoré je zakotvené v Kristovi. Kresťania sú povolaní stáť pevne v tejto jednote, ktorá je podmienená nie našimi vlastnými schopnosťami alebo osobnými snahami, ale Božou milosťou a mocou Ducha Svätého. Jednota teda nie je len výsledkom ľudských snáh o súlad, ale je darom, ktorý je možné prijímať a žiť len v hlbokej spojitosti s Kristom a jeho evanjeliom. Nie je to pasívny stav, ale dynamický proces, ktorý sa neustále prehlbuje v spoločenstve a službe.

V biblickom pohľade je Cirkev viac než len spoločenstvo veriacich; je to telo Kristovo, v ktorom má každý člen má svoju nezastupiteľnú úlohu. Telo Kristovo je organické – sú to živé orgány, ktoré majú spoločný zdroj života, a tým je Kristus. Preto jednota v Cirkvi nie je len výsledkom našich ľudských snáh o zmier a zhodu, ale je to niečo, čo sa rodí a zjavuje skrze Ducha Svätého, ktorý spája všetkých veriacich s Kristom a medzi sebou navzájom.

Aké je to naše spoločenstvo? Aký vplyv máme na spoločenstvo,

v ktorom žijeme? Pomáhame budovať mosty medzi rôznymi členmi Cirkvi, alebo sa podieľame na jej rozdelení?

Život kresťana je, podľa Pavla v našom texte, formovaný pokorou a službou, podľa vzoru Ježiša Krista. „Nehľadte každý na svoje, ale aj na to, čo je prospešné iným; Nič nerobte z ctižiadostivosti ani pre márnú slávu, ale radšej v pokore pokladajte iných za vyšších od seba a nevyhľadávajte každý iba svoje záujmy, ale aj záujmy druhých.“ (Fil 2:4). Toto nie je len výzvou na zdržanlivosť alebo altruizmus v bežných situáciách, ale na úplnú transformáciu nášho postoja voči druhým. Pokora je postojom srdca, ktoré sa otvára pre službu druhým.

Tento postoj srdca je vyjadrený v schopnosti hľadiť na druhých ako na „hodnejších“ ako seba. To nie je povinnosť alebo morálnu cnosť, ale rozhodnutie, ktoré je možné žiť len vo svetle Kristovho vzoru. Kristus, ktorý „bol v podobe Božej“, sa nezastavil pri svojej sláve a moci, ale „zriekol sa“ všetkého a prijal podobu služobníka (Fil 2:6–7). Tento akt pokory bol výrazom úplnej lásky a obetavosti,

ktorá je základom Božieho plánu spásy.

Pokora je aktívnym vyhľadáváním najlepšieho pre druhých, aj keď to môže znamenať obetovanie sa alebo zrieknutie sa vlastného pohodlia. Je to ochota uznať, že nie sme stredom vesmíru, ale že náš život je povolaním slúžiť Bohu a blížnym. Je to boj proti nášmu egocentrizmu, sebastrednosti. Pokora mnohokrát ide až na dno – z hľadiska spoločenského postavenia, hodnoty a moci. Znamená zrieknutie sa akejkoľvek nadvlády, nechce žiadnu odmenu alebo

uznanie, ale znamená ochotu slúžiť v tichosti a skrytosti, tak ako to urobil Kristus pre nás.

A práve na stole Pánovom, vo Večeri Pánovej, sa pokora a obetavosť stávajú konkrétnymi a prítomnými. Tu a dnes nám Pán Ježiš dáva svoju lásku, svoje telo a krv, aby nás posilnil v našom každodennom zápase o život v Evanjeliu, o pokoru a službu. Je to pozvanie, ktoré presahuje naše pochopenie a zvoláva nás k hlbokšej osobnej reflexii:

Ako my, ktorí prijímame jeho obeť, môžeme žiť v pokore a slúžiť druhým bez očakávania vlastného uznania?

Večera Pánova nie je pre nás len rituálom, ale pozvaním, aby sme sa stále viac stávali podobní Kristovi, ktorý žil na zemi nielen pre seba, ale pre nás všetkých. Pristúpme teda s pokorou k Pánovmu stolu, prijmime odpustenie, posilnenie a žime tak, ako nás Kristus učil — v pokore, v láske a v službe.

Nech nás v tom vedie Kristov Duch.
Amen.

doc. PaedR. Katarína Valčová, PhD.

docentka

katedra praktickej teológie

Evanjelická bohoslovecká fakulta

Univerzita Komenského v Bratislave

EVANJELICKÁ
BOHOSLOVECKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

